

Matija Tomc zlatomisnik

U nedjelju 8. srpnja bila je u slovenskoj župi Domžale velika svečanost. Župnik u Domžalama, poznati slovenski skladatelj Matija Tomc, slavio je zlatnu misu. Slavju je prisustvovao i sam nadbiskup ljubljanski Jožef Pogačnik, koji je i propovijedao zlatomisniku. Nadbiskup je naglasio da je profesoru Tomcu Bog dao mnogo talenata koje je on dobro iskoristio. Govornik mu se zahvalio za sve što je učinio župi Domžale kao župnik, a cijeloj Sloveniji kao skladatelj. Profesor Tomc je već prije bio imenovan začasnim kanonikom, a sada je imenovan začasnim konzistorijalnim savjetnikom. Između ostalih slavljenu je čestitao u ime Teološkog fakulteta u Ljubljani prof. Jože Trošt.

Slavljenik se rodio prije 73 godine u Podzemelju u Beloj Krajini. Glazbom se počeo baviti od svoje desete godine. U 12. godini već uči harmonij, a kasnije violinu i glasovir. Gimnaziju je završio u biskupskom zavodu Šentvid kod Ljubljane. Od godine 1914. studirao je u Šentvidu kod Ljubljane kod profesora Hybaška, vodio zbor, svirao orgulje, glasovir, violinu i pjevao. Mnogo je naučio i od poznatog glazbenika Premrla. Kao mladi kapelan ne napušta glazbu već u vrlo kratko vrijeme sa svojim pjevačima priređuje koncert. Godine 1926. počinje studij glazbe na bečkoj državnoj akademiji i to: orgulje, kompoziciju i obavezne strane predmete, kako je zahtijevao program studija. Tu je zavolio Bachovu glazbu, odjek koje nalazimo često u Tomčevim skladbama. No on nije zaboravio na domaći melos, pa je redovito nastojao spojiti Bachovu polifoniju s belokrajinskim ritmom.

Nakon studija u Beču, 1930. g. vraća se u Sloveniju gdje poučava glazbu u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji u Št. Vidu kod Ljubljane. Poslije rata imenovan je župnikom u Domžalama gdje do srpnja ove godine živi i djeluje i kao župnik i kao skladatelj. U srpnju ove godine bio je umirovljen ali i dalje živi u Domžalama s kojim ga povezuju tolike lijepe uspomene iz njegova bogatog života.

Skladateljski opus prof. Tomca je prevelik a da bismo ga mogli pojedinačno nabrajati. Ograničit ćemo se na njegova najvažnija djela.

Na polju duhovne glazbe treba u prvom redu spomenuti pet latinskih misa, među kojima treba

izdvojiti »Missa Immaculati cordis Mariae«. Glazbeno su bogate i njegove slovenske mise bilo na liturgijski tekst (U čast sv. Josipu i u čast sv. Ćirilu i Metodu), bilo na neliturgijske tekstove (vrlo poznata misa: »Pristupit ću k oltaru« — skladana je prije 40 godina, a još je i danas rado pjevaju. Tome je po skladateljevim riječima pridonio i dobar tekst što ga je napisao Janez Pucelj). Skladao je i dvije Marijine mise, Đačku misu, više Requiema na latinskom i slovenskom jeziku. Spomenimo i brojne zbirke popijevki, zatim kantate, od kojih se smatra najboljom Slovenski Božić; potom slijedi kantata Križni put, za soliste, zbor, orkestar i orgulje kao cjelovečernji koncert i konačno treća kantata: Slovenski Marijini Božji putovi. Slavljenik je napisao i dva vokalna oratorija: Spasitelj svijeta i Kruh s neba. Prof. Tomc izdao je četiri zbirke preludija za orgulje. Današnja liturgija stavlja pred skladatelja nove zadatke i zahtijeva nove skladbe. Zlatomisnik i na tom polju daje svoj obol.

Prof. Tomc, premda svećenik, ipak je napisao i mnogo svjetovnih skladbi za zborove, komornu glazbu za violinu i glasovir, klarinet i glasovir i više skladbi za glasovir, skladbe za solopjevanje za glas i glasovir i više simfonijskih skladbi. Priredio je mnogo narodnih popijevki za glas i glasovir. Od 1930. godine mnogo je pisao za izvršni Akademski pjevački zbor kojim je dirigirao Franjo Marolt.

Profesor Tomc mogao je sve to ostvariti svojim talentom i svojom marljivošću. U svojem životu svakoj je stvari znao dati pravo mjesto. Uspio je lijepo spojiti i uskladiti svoje župničke dužnosti i obveze skladatelja, što nije nimalo lako jer svaka od njih traži cijelog čovjeka. Držao se latinske poslovice: Serva ordinem et ordo servabit te. Jubilarac je mnogo zadužio i obogatio slovensku duhovnu glazbu. Crkveni pjevački zbor u Domžalama priredio je koncert u čast svom župniku od isključivo njegovih skladbi.

Čestitamo prof. Tomcu zlatomisnički jubilej želeći mu krepko zdravlje, da i dalje obogaćuje novim djelima slovensku duhovnu glazbu.

K.